

САДРЖАЈ

	Страна
СКРАЋЕНИЦЕ	11
ПРЕДГОВОР	21
1. КОРЕНИ	27
1.1. УВОД	27
1.2. КАМЕНО ДОБА	29
1.3. КАМЕН-БАКАР ЕПОХА	33
2. РИМСКА ЕПОХА	47
3. СРЕДЊИ ВЕК	59
3.1. УСПОН И ДОСТИГНУЋА СРЕДЊОВЕКОВНОГ СРПСКОГ РУДАРСТВА	60
3.2. ПОДРШКА ДУХОВНОМ И КУЛТУРНОМ УЗДИЗАЊУ	67
3.3. ТУРСКО ОСВАЈАЊЕ	72
3.4. ПИСАНИ ИЗВОРИ О СРЕДЊОВЕКОВНОМ РУДАРСТВУ	74
4. ПЕРИОД АУСТРИЈСКЕ ОКУПАЦИЈЕ	83
5. XIX ВЕК	89
5.1. ПОКУШАЈ ОЖИВЉАВАЊА РУДАРСТВА	89
5.2. НАГОВЕШТАЈИ ОБНОВЕ РУДАРСТВА	92
5.3. ОТВАРАЊЕ РУДНИКА	98
5.3.1. Милива, рудник каменог угља	98
5.3.2. Период уставобранитеља	100

5.3.3. Добра, рудник каменог угља	102
5.3.4. Рудна глава, Црнајка и Мајданпек, рудници гвожђа и бакра	102
5.3.5. Сењски рудник мрког угља	110
5.3.6. Кучајна, рудник олова, бакра, сребра и злата	118
5.3.7. Сиколе, рудник мрког угља	121
5.3.7. Фрушкогорски рудници угља	122
5.3.8. Костолачки рудници лигнита	124
5.3.9. Остали рудници	130
• 5.4. ПОСТАВЉАЊЕ ОСНОВА СТРУЧНЕ ГЕОЛОШКЕ ПОДРШКЕ	131
5.4.1. Јован Жујовић	131
5.4.2. Светолик Радовановић	134
5.4.3. Димитрије Антула	136
5.4.4. Јован Цвијић	138
5.5. ЉУБОМИР КЛЕРИЋ	140
5.5.1. Детињство и школовање	140
5.5.2. Доприноси рударству и геологији	147
5.5.3. Доприноси математици и механици	153
5.5.4. Универзитетска делатност	156
5.5.5. Конструктор и проналазач	163
Тракториограф	164
Машина за бушење тла са ужетом	167
Патрона за минирање у рударству	167
5.5.6. Ангажовање у државној управи	168
5.5.7. Патриота и војник	169
5.5.8. Клерић и угледни савременици	171
5.5.9. Углед и признања	175
Чланство у академијама наука, научним и стручним друштвима	178
Одликовања и друга признања	179
5.5.10. Некролог Богдана Гавриловића	182
6. ПРВА ПОЛОВИНА XX ВЕКА	189
6.1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	189
6.2. ПОЧЕЦИ ИЗДАВАЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ ЗА РУДАРСТВО	193
6.3. РУДНИЦИ	199
6.3.1. Мајданпек, рудник гвожђа, бакра и злата	200

6.3.2. Бор, рудник полиметаличне руде бакра	202
6.3.3. Сењски рудник мрког угља	205
6.3.4. Костолац, рудници лигнита	212
6.3.5. Трепча, рудник олова, цинка, сребра и злата	214
6.3.6. Кишница, Ајвалија и Ново брдо, рудници олова, цинка, сребра и злата	219
6.3.7. Леце, рудник олова, цинка, сребра и злата	219
6.3.8. Косовскометохијски рудници лигнита	220
6.3.9. Крупањ, Зајача, Столице, рудници антимона.	220
6.3.10. Колубарски басен, рудници лигнита.	221
6.3.11. Остали рудници угља.	222
6.3.12. Експлоатација неметаличних минералних сировина	225
6.3.13. Други светски рат и немачка окупација	229

7. ДРУГА ПОЛОВИНА XX ВЕКА 233

7.1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	233
7.2. ПОКРЕТАЊЕ ОБНОВЕ РУДАРСТВА	234
7.3. ОСНИВАЊЕ ШКОЛА И ШКОЛОВАЊЕ КАДРОВА.	235
7.3.1. Рударско-геолошки факултет Београд	236
7.3.2. Технички факултет у Бору.	251
7.3.3. Рударско-металуршки факултет у Косовској Митровици	253
7.3.4. Преуређење високог школства према Болоњској декларацији	254
7.3.5. Средњошколско образовање	257
7.4. РАЗВОЈ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ ПОТЕНЦИЈАЛА	258
7.4.1. Савезни геолошки завод.	259
7.4.2. Геолошки институт Српске академије наука	261
7.4.3. Управа за координацију рада научних института и Савезна комисија за нуклеарну енергију	262
7.4.4. Геоинститут	265
7.4.5. Геозавод	268
7.4.6. Геолошки завод Србије.	271
7.4.7. Институт за технологију нуклеарних и других минералних сировина	273
7.4.8. Рударски институт Београд	276
7.4.9. Институт за рударство и металургију Бор	299
7.4.10. Остале научне и пројектне институције	301
7.5. РУДНИЦИ СРБИЈЕ У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XX ВЕКА	302

7.6. РУДНИЦИ УГЉА	306
7.6.1. Увод	306
7.6.2. Алексиначки рудници мрког угља	307
7.6.3. Боговина, рудник мрког угља	310
7.6.4. Врдник, рудник мрког угља	312
7.6.5. Вршка чука, рудник каменог угља	314
7.6.6. Добра срећа, рудник каменог угља	316
7.6.7. Западноморавски рудници лигнито-мрког угља	317
7.6.8. Ибарски рудници каменог угља	318
7.6.9. Јанкова клисура, рудник мрког угља	323
7.6.10. Јасеновац, рудник мрког угља	324
7.6.11. Јелашница, рудник мрког угља	327
7.6.12. Ковин, рудник подводне експлоатације лигнита	328
7.6.13. Колубарски угљени басен	332
7.6.14. Костолачки угљени басен	344
7.6.15. Косовскометохијски угљени басен	354
7.6.16. Лубница, рудник лигнито-мрког угља	365
7.6.17. Деспотовачки басен лигнито-мрког угља	367
7.6.18. Млавско-петровачки басен лигнито-мрког угља	368
7.6.19. Аранђеловачки басен мрког угља	368
7.6.20. Јерма, рудник каменог угља	368
7.6.21. Подвис-Тресибаба, рудник каменог угља	369
7.6.22. РЕМБАС рудници мрког угља	369
7.6.23. Ртањ, рудник каменог угља	372
7.6.24. Соко, рудник лигнито-мрког угља	374
7.6.25. Штаваљ, рудник лигнито-мрког угља	376
7.7. ЕКСПЛОАТАЦИЈА НАФТЕ И ГАСА	379
7.8. ЕКСПЛОАТАЦИЈА МЕТАЛИЧНИХ МИНЕРАЛНИХ СИРОВИНА	388
7.8.1. Увод	388
7.8.2. Експлоатација руде антимона	389
7.8.3. Експлоатација руде бакра	391
7.8.3.1. Басен Бор	391
7.8.3.2. Рудник бакра Мајданпек	404
7.8.4. Експлоатација боксита	410
7.8.5. Експлоатација руде никла и кобалта	411

7.8.6. Експлоатација руде хрома	413
7.8.7. Експлоатација руде олова и цинка	415
7.8.7.1. Рудник Стари трг	415
7.8.7.2. Рудници Копаоник – Лепосавић.	425
7.8.7.3. Рудници Кишница – Ново брдо	435
7.8.7.4. Рудник и флотација Рудник	449
7.8.7.5. Рудник Леце	454
7.8.7.6. Рудник Велики Мајдан	459
7.8.7.7. Рудник Грот (Благодат)	462
7.8.7.8. Рудник Подвирови	464
7.8.7.9. Рудник Сува руда.	465
7.8.7.10. Експлоатација племенитих, ретких и других метала	468
7.9. ЕКСПЛОАТАЦИЈА НЕМЕТАЛИЧНИХ МИНЕРАЛНИХ СИРОВИНА.	470
7.9.1. Увод	470
7.9.2. Експлоатација силикатних минералних сировина	471
7.9.3. Експлоатација фелдспата	473
7.9.4. Експлоатација лискуна.	475
7.9.5. Експлоатација туфова	475
7.9.6. Експлоатација бентонита и бентонитских глина	477
7.9.7. Експлоатација керамичких и ватросталних глина	477
7.9.8. Експлоатација опекарских глина.	479
7.9.9. Експлоатација цементних минералних сировина.	482
7.9.10. Експлоатација карбонатних минералних сировина	485
7.9.11. Експлоатација камена за агрегате	489
7.9.12. Експлоатација осталих неметаличких минералних сировина	490

8. XXI ВЕК 495

8.1. НА ПРЕВОЈУ ДВА МИЛЕНИЈУМА.	495
8.2. КРОКИ РУДАРСТВА 2000–2024.	503
8.3. ОТИМАЊЕ КиМ	506
8.4. ПЛАВЉЕЊЕ ПОВРШИНСКИХ КОПОВА	513

9. ЛИТЕРАТУРА. 519

ФОНДОВИ	526
ИНТЕРНЕТ	527